

500 tons av eldføstum leiri til Bornholms

Kann verða roknað við stórútlutningi av eldføstum leiri úr Rangabotni

Vit siggja í Føroyatíðindi, at tvøroyramenn skulu fara at flyta út eldfástan leir úr kolanámunum í Rangabotni.

Tá ið vit vita, at P. M. Dam, lógtingsmaður fyri Suðuroynna, hevur baksast við leirspurningin har suðuri, biðja vit hann, nú hann er staddur í Havn, siga okkum

Ymis tíðindi

Nógv skip á Havnini — Hoyggingin komin væl á leið — Tryggingarsambandið byggir

Í vikuni hava nógv skip verið inni á Havnini, seinasta mánadag mundi vera av tí allarmesta, umframt ferða-skipini Tjaldur og Heklu lá ein hópur av fiskiskipum, bæði føroyskum og út-lensskum, eins og farmaskip og norska marinuskipið Draug, sum er hjálpar-skip hjá teim norsku veiðiskipunum, tað kom inn við norska báti, ið hevði fingið maskinskaða.

Tað hevur verið hampuliga góður terri, so fólk hava fingið væl inn av hoynum, summi eru komin so væl á leið, at tey eru næstan liðug.

Um ein mánað fara menn at taka upp epli av álvara, men onkur hevur longu tikið upp til at kóka, og sigur hann okkum, at hampuliga væl er vaks ið, tó er ymiskt, turkurin í juli gjørdi sítt til, at støðgur kom í, men frægar man hava vaksið nú aftaná ólavsøku. Annars er alt ov lítið gjørt av at seta niður epli hjá monnum. Nógvir traðir liggja tíværri ofta órordrar, tað er spell, at áhugin fyri at velja føroysk epli er so lítil.

Nú fer Tryggingarsambandið í holt við at byggja afturat Hotel Føroyum, har sum brann í 1950. Ætlanin er at flyta skrivstovurnar, sum eru undir sambandinum í nýggja bygningin og annars viðka eitt sindur um hotellið. Ymisk arbeiði hesum viðvíkjandi eru boðin út alment. Annars hevur lógtin, ið samtykt at keypa ognir Tryggingar-sambandsins í Tinganesi fyri einar 600.000 krónur.

Glaðustrok nr. 8 útkomið.

Glaðustrok — blað fráhaldsrøsl-unnar — er útkomið. Innihaldið er ymiskt — oddagreinin viðgerð »Glaðu strok og Blá Kors«. Blá Kors hevur í juli mánaða álop í Dagblaðnum á Glaðustrok og tey føroysku fráhalds-felagini, sum Blá Kors sigur seg standa saman við og kunnger m. a., at tað als einki hevur við Glaðustrok at gera, men hevur sítt egnu blað — nevnliga danska Blaa Kors-Bladet. Annars er frágreiðing frá stórlufundi NIOGTS í Danmark í summar, har fleiri Fø-oyingar vóru við, har verður sagt, at Good Templara-rørslan í Føroyum nú

nókur orð, um henda tilsýnalát-andi stóra spurning.

— Er tað rætt, at menn hava kannað og funnið út, at leirurin í Rangabotni er eldfastur?

— Jú, tað er so satt, sum tað er sagt.

Meðan eg var niðri, royndi eg at gera tað, ið eg kundi fyri at fáa greiðu á fylgjandi spurningum:

1. Er kolaútlutningur møgu-ligur, og hvussu?
2. Er møguligt at fáa nakað fyri leirin, ið liggur undir og omaná kolafindunum?
3. Hvat er betri og biligast vatn orkan í Føroyum ella kollið í Føroyum til ravmagn?

Hvat var so úrslitið, ella komst tú ikki til nakað úrslit?

— Úrslit og úrslit!

Spurningarnir eru ikki endiliga greiddir.

Men fyri mær standa teir greið-ari nú enn áður, og nakað úrslit, tað vil siga positivt vinnuligt úr-slut, er vorðið burtúrur, sjálvt um tað stóra úrslitið, sum vit øll vóna, at vit skulu náa, ikki enn kann sigast at vera ein veruleiki.

Viðvíkjandi tí fyrsta er at siga, at amerikanskir og svenskir ser-frøðingar í koladrift hava lagt fram uppskot um nútímansgeran av kolanámunum í Suðuroy. Hesir menn halda og hava roknað út, at »modernisering« við maskinum og øllum hentleikum í nútímans námuvirkjum vil kunna seta fram-leiðsluprísir so langt niður, at okkara kol er kappingarført í ka-loriiprís.

— Til hvat og hvar kann okk-ara kol nýtast, um námini verða nútímansgjørð og útflutt verður?

— Tað er frálíkt brenni til el-verk.

Og í Danmark hava menn hópin av dampkraftarverkum, sum hvørt især er róg stórt til at taka alla ta framleiðslu, sum kann flytast út úr okkara námum, afaná at tey eru »moderniserað«.

Keyparar og brúkarar av okk-ara kóli hava vit so innanfyri ríki-sins mark, bara vit kunnu selja kólið til ein kappingarføran ka-loriiprís.

— Íðan, so er bara at fara

hevur sína egnu Stórløsu. Grein er um Rudolf Diesel, væl skrivað og á-hugaverd, ymisk fráhaldstíðindi, barn-asíða, yrking eftir Bregin Borg og aftur grein um Blá Kors, kallað »Felagsnevndin og samarbeiðið«.

undir at »modernisera«, sum tú sigur.

— Ja, tað er nú lættari sagt enn gjørt. Ein nútímansgeran av okk-ara námum kostar nógvan pening.

— Hvussu nógv?

— Eltir uppskoti frá tí serkøna svianum krevst ein peningur uppá 2—3 milliónur.

— Royna tit at fáa henda pening?

— Ja, men tað er ov tíðliga at siga nakað við vissu um tað. Tó kann tað verða sagt, at menn niðri eru ógviliga sterkt interesseraðir. Men hetta er eitt óki, ið er teim-um ókunnugt.

— Um peningurin fæst og drift-in verður mekaniserað, hvussu

nógv kann so verða talan um av útflutningi?

— Hægst 20.000 tons um árið. Men sjálvandi ikki so nógv við tað sama.

— Hvussu nógvir menn kann verða talan um at hava til arbeiðis innan og utan náma?

— Einar 250.

— So var tað næsti spurning-urin: Leirurin!

— Oman fyri kólið liggja veld-uga tjúkkar lindir av dokkum leiri. Og niðri undir kolalogunum liggur ljósir leirur. Hin fyrri goymir nógv kol í sær. Hin seinri er kolaleysur.

Vit sendu 4 tons, tvey av hvørj-um slagnum, niður at royndar-brenna.

— Hvat varð úrslitið av hesi royndarbrenning?

Bæði slogini vóru eldføst. Ser-Framhald á 2. síðu.

LJÓS YVIR LANDIÐ ELLA POLITISK MYRKALEGGING

Ljós yvir landið.

Einki er betri amboð at spreidda ljós yvir landið enn útvarpið.

Einki treingir til meiri upplýsing enn hitt politiska landið.

Og vit hugsa, at vit kunnu siga, at einki interesserar Føroya fólk meiri í dag enn stjórnin av okkara landi.

Vit taka okkum ikki aftur.....

Vit taka okkum ikki aftur í tí, at einki vildi interesserað okkara lurt-arar meiri enn at hoyrt tær politisku hólmgongurnar á tingi.

Fólkið vil sjálvt sleppa at hoyra allar partarnar. Tað vil sjálvt sleppa at taka dagar í politikki út frá sann-ari vitan um støðu teirra ymsu flokka.

Tað er tí eitt samfellt krav.....

Tað er tí eitt samfellt krav frá fól-k-inum í Føroyum, at útvarpið verður brúkt til upplýsing, fyrstahanda upp-lýsing, um flokkanna støður.

Og fólkið krevur ikki bara at hoyra flokksfórararnar, men allar sínar um-boðsmenn á tingi.

Norðingar vilja hoyra sínar, Eysturingar sínar,

Streymoyingar sínar,

Vágamenn sínar,

Sandoyarmenn sínar og

Suðuroyingar sínar.

Vit nevna ikki allar bygdirnar, men bara valdomini.

Vit geva tí útvarpsráðnum.....

Vit geva tí útvarpsráðnum tey hyggjuráð, nú ið tingið kemur saman aftur aftan á nýttárið:

Skipið tá fyri, at tingfundirnir verða útvarpaðir!

Politisk myrkalegging vil drepa teir flokkar, sum eru við at halda uppá bana.

Ljós yvir landið. Út á víðan vøll, allir politikkarar!

Kortini á borðið fyri hvønn einasta mann, ið hevur hug at kanna tey — og so vaknir eru føroyingar í dag, at nú vilja teir ikki lata sær lynda við, at menn ikki vilja mótast móti manni.

Fólkið krevur meiningarnar at mót-ast fyri opnum durum, so tað óheft og av egnum ávum, av egnari metan kann taka støðu til, hvørjir ið skulu stjórna landi okkara.

Rithøvundurin Chr. Demuth og frúa lesa upp í Tórshavn

Týsgagin 3. september kl. 20.00 í Losjuni:

Kaj Munk: **Han sidder ved smeltediglen**

Míðvikudagin 4. september kl. 20.00 í K.F.U.M.:

Henri Nathansen: **Indenfor murene**

Atgongumerki á kr. 3.00 fáast í Ferðamannastovuni frá leygar-degi 31. august. Møgulig óseld atgongumerki fáast til keyps við inn-gongdina.